

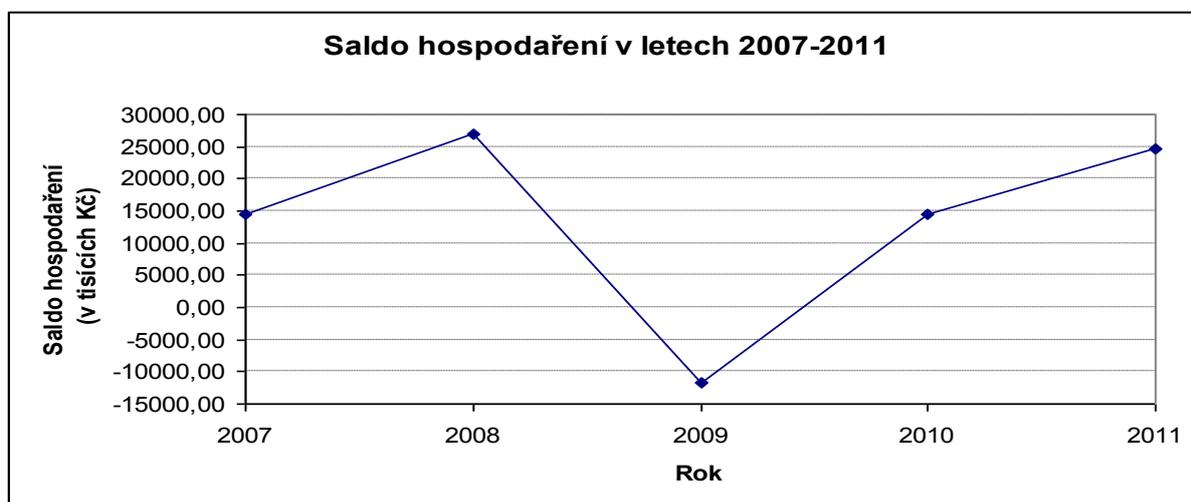
1 Analýza minulého rozpočtového hospodaření

Iveta Krčová, Vanda Reiblová

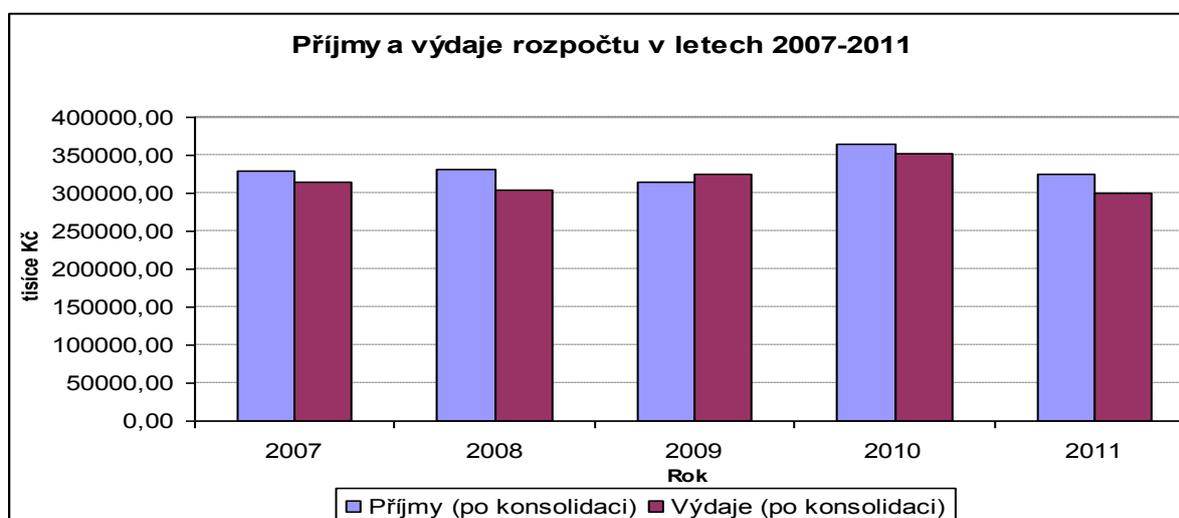
Pro zpracování analýzy se vychází ze rozpočtů/závěrečných účtů města pro léta 2007-2011.

1.1 Saldo rozpočtu a financování

Pokud se podíváme na graf č.1, vidíme, že saldo hospodaření má spíše kolísavý charakter. V minulých pěti letech bylo převážně kladné, s výjimkou roku 2009, kdy díky snížení příjmů a zároveň i zvýšení výdajů, kleslo do záporných hodnot (tento trend se projevil u více obcí a byl způsoben především poklesem daňových příjmů). Od roku 2010 ale opět začíná růst a dostává se na hodnoty odpovídající předchozím letem. Tyto přebytky jsou ale použity na splácení dluhů (viz. tabulka č.2: Přehled financování). Saldo běžného rozpočtu je ve všech sledovaných letech kladné a naopak saldo kapitálového rozpočtu je záporné z důvodu investičních akcí a snižujících se kapitálových příjmů.

Graf č.1: Saldo hospodaření v letech 2007-2011, zdroj: vlastní zpracování na základě údajů z databázi ARIS a ÚFIS

Graf č.2: Příjmy a výdaje rozpočtu v letech 2007-2011, zdroj: vlastní zpracování na základě údajů z databázi ARIS a ÚFIS

Jak můžeme vidět z grafu č.2 a přesněji také z následující tabulky, celkové příjmy jednotlivé roky kolísají kolem 330 milionů Kč. Výraznější odklon je vidět v roce 2010, kdy jsou celkové příjmy vyšší díky větší částce získané přijatými dotacemi. Menší odklon lze sledovat i v roce 2009, kdy byly celkové příjmy nižší díky poklesu daňových a nedaňových příjmů.

Mírně kolísavý charakter vykazují i celkové výdaje, které se pohybují přibližně v rozmezí od 300 milionů Kč do 350 milionů Kč. Od roku 2008 do roku 2010 celkové výdaje rostly a od roku 2011 díky snižujícím se kapitálovým výdajům začínají klesat.

Přehled hospodaření - údaje celkem (v tisících Kč)

	2007	2008	2009	2010	2011
Daňové příjmy	116 799,12	127 822,79	110 747,06	116 139,33	112 752,86
Nedaňové příjmy	18 903,90	22 755,84	17 726,42	19 589,11	21 548,28
Kapitálové příjmy	18 315,79	19 064,51	19 383,72	7 607,35	1 585,22
Přijaté dotace (po konsolidaci)	175 642,86	161 396,11	166 157,09	222 251,92	189 040,99
Celkové příjmy (po konsolidaci)	329 661,67	331 039,25	314 014,29	365 587,71	324 927,34
Běžné výdaje (po konsolidaci)	259 547,03	266 011,59	253 121,69	262 208,73	256 019,25
Kapitálové výdaje	55 568,45	38 013,13	72 497,81	88 887,26	44 147,49
Celkové výdaje (po konsolidaci)	315 115,48	304 024,72	325 619,5	351 095,99	300 166,74
Saldo hospodaření	14 546,19	27 014,53	-11 605,21	14 491,72	24 760,60

Tabulka č.1: Přehled hospodaření města za léta 2007-2011, zdroj: vlastní zpracování na základě údajů z databázi ÁRIS a ÚFIS

Z následující tabulky, poskytující přehled o financování, lze vyzorovat, že XY své rozpočtové přebytky používá především na splácení dluhů (město se v předchozích letech poměrně dost zadlužilo, díky různým investičním akcím) a část prostředků si ukládá na běžný účet. Současně si město s výjimkou roku 2009 bere další úvěry. Deficit v roce 2009 byl kryt z vlastních zdrojů na bankovním účtě, stejně tak splátky půjčených prostředků. Od následujícího roku si město ale opět půjčuje. V roce 2011 dochází také k převodu prostředků mezi jednotlivými účty města.

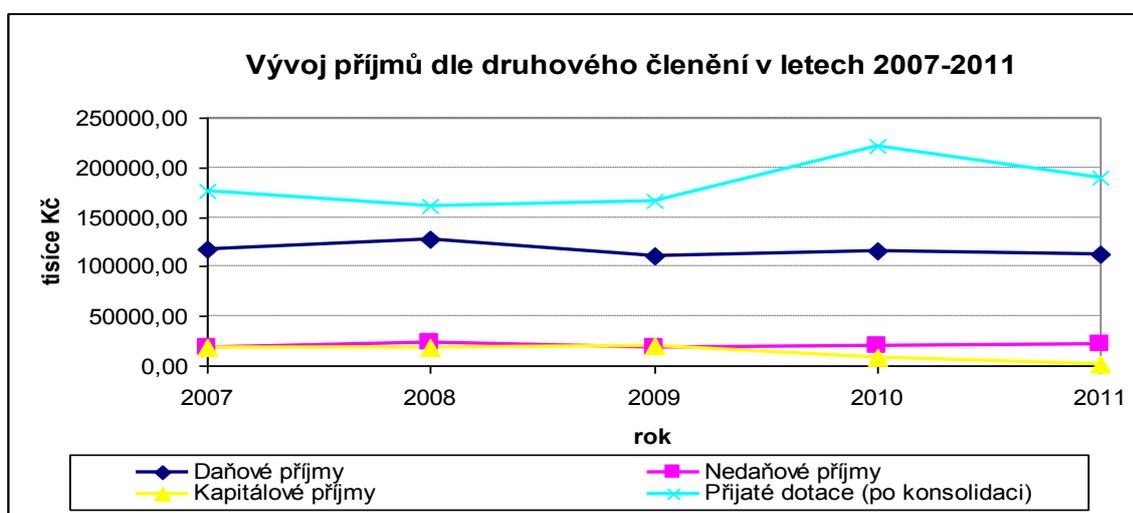
Financování - údaje celkem (v tisících Kč)

Položka/rok	2007	2008	2009	2010	2011
8115	- 13 350,49	- 22 971,57	30 107,57	- 22 992,84	1 001,01
8117	-	-	-	-	10 096,76
8118	-	-	-	-	-10 096,76
8123	24 523,34	14 875,98	-	27 867,54	10 956,18
8124	- 25 795,93	- 18 919,16	- 18 502,09	- 19 366,42	-36 717,79
8902	76,91	0,17	- 0,38	-	-

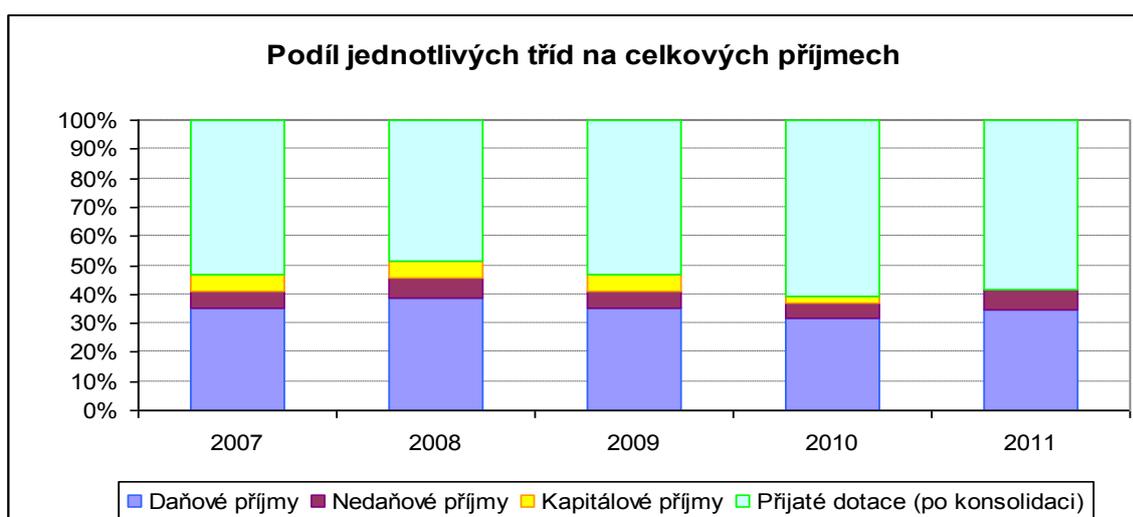
Tabulka č.2: Přehled financování v letech 2007-2011, zdroj: vlastní zpracování na základě údajů z databázi ÁRIS a ÚFIS

1.2 Příjmy

Jak lze vidět z grafu č.3 a č.4 nejvýznamnější místo mezi příjmy města XY mají v posledních pěti letech přijaté dotace (v současné době tvořící 58% celkových příjmů), následované daňovými příjmy (35%). Vlastní příjmy obce tedy tvoří pouze 42%, což je pod průměrem českých obcí. Od průměrné obce se XY liší právě i tím, že dotace převyšují daňové příjmy. Nedaňové a kapitálové příjmy představují spíše menší částky a v čase jsou téměř konstantní (kapitálové příjmy pozvolna klesají, v současnosti tvoří už jen 0,5% celkových příjmů). Poměrně konstantní vývoj mají i daňové příjmy, to ale závisí na aktuálním daňovém určení – po roce 2009, ve kterém po předchozí změně rozpočtového určení daní mírně klesly, už se drží na podobné úrovni mezi 110 a 116 milionů Kč. Přijaté dotace vykazují větší pohyb - po roce 2010 se zvýšily o více než třetinu a následující rok pak poklesly o cca 15%. Jednotlivé druhy příjmů budou podrobněji rozebrány v následujícím textu.

Graf č.3: Vývoj příjmů dle druhového členění v letech 2007-2011, zdroj: vlastní zpracování na základě údajů z databází ÁRIS a ÚFIS

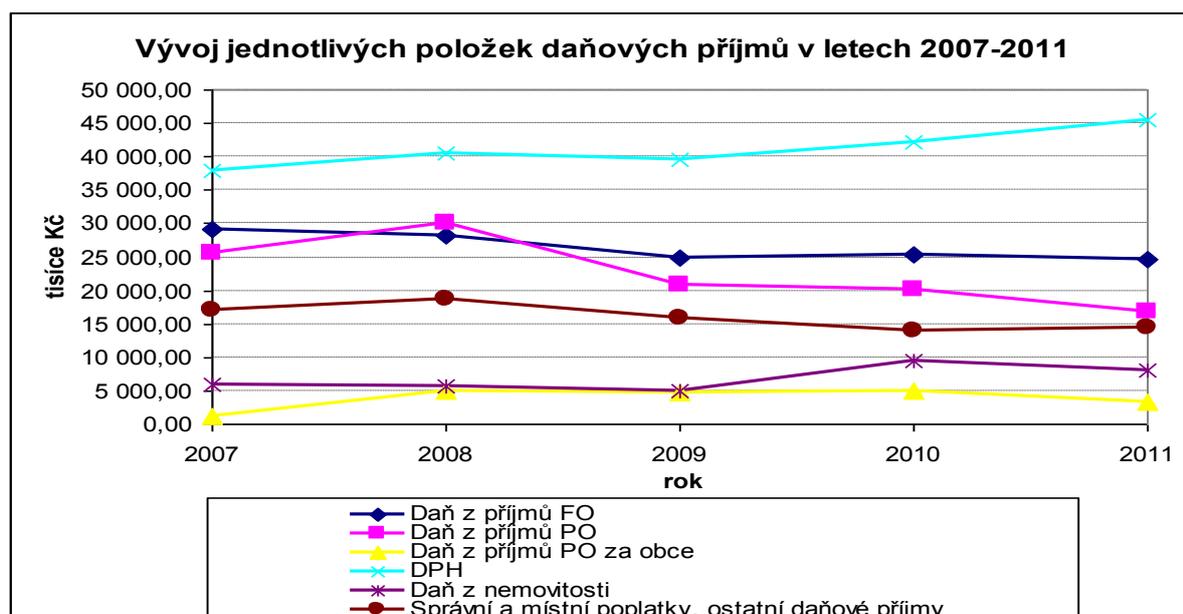
Graf č.4: Podíl jednotlivých tříd na celkových příjmech, zdroj: vlastní zpracování na základě údajů z databází ÁRIS a ÚFIS

1.2.1 Daňové příjmy

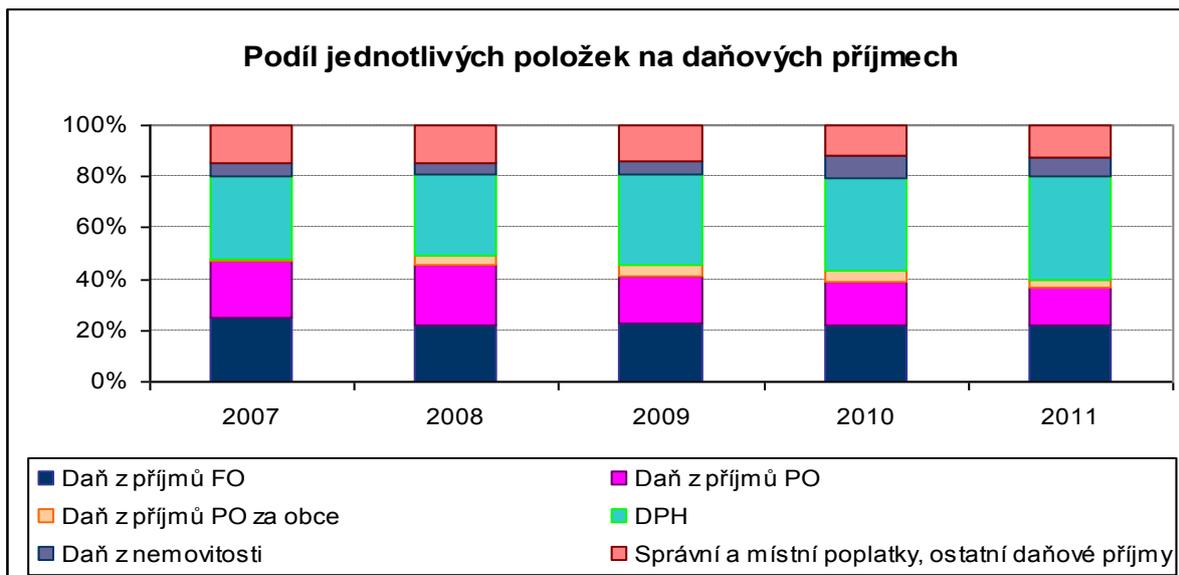
Největší položkou je DPH, které se na daňových příjmech podílí čtyřiceti procenty. V roce 2011 se z ní získalo 45,4 milionu Kč, což představuje nárůst o 7% oproti předchozímu roku (po mírném poklesu všech položek daňových příjmů v roce 2009 příjmy z DPH pozvolna rostou). Následuje daň z příjmů fyzických osob (24,7 milionu Kč), daň z příjmu právnických osob (16,9 milionu Kč) a správní a místní poplatky (14,4 milionu Kč). Daň z příjmu právnických osob placená obcí a daň z nemovitostí představují nejmenší položky daňových příjmů (8 milionů Kč daň z nemovitostí, daň z příjmu PO-obec: 3,4 milionu Kč). U daně z příjmů PO placených obcí si je třeba uvědomit, že tato položka se objevuje v rozpočtu ve stejné částce i jako výdaj.

Daňové příjmy jako takové obec nemůže příliš ovlivnit. Výjimkou může být např. daň z nemovitosti, daň z příjmů fyzických osob samostatně výdělečně činných (to by platilo v případě, kdyby obec podporovala podnikatelské aktivity – zde to ale platí spíše naopak – tato daň v průběhu posledních let klesá, díky stagnujícím podnikatelským aktivitám ve městě), nebo místní poplatky, které si město může, ale také nemusí zavést.

Mezi místní poplatky vybírané ve XY patří: poplatky za psy, poplatky za komunální odpady, poplatky za užívání veřejného prostranství a poplatky za provozovaný výherní hrací přístroj. Nejvíce město vybere za komunální odpady (okolo 5 milionů Kč), následují poplatky za výherní hrací přístroj (okolo 2 milionů Kč). Za ostatní poplatky se získá pouze zanedbatelná částka. Město samozřejmě vybírá i správní poplatky, např. poplatky v rámci živnostenského úřadu, Czech pointu, stavebního úřadu, poplatky týkající se udělování řidičských průkazů, atd.. Za tyto správní poplatky město získává okolo 8 milionů Kč. Město v roce 2011 vybralo i poplatky za znečišťování životního prostředí, to ale představovalo zanedbatelnou částku v řádech tisíců Kč. Kromě toho se zde v menších částkách vybírají i poplatky za odnětí zemědělské půdy. Celkově místní, správní a ostatní poplatky tvoří 13% daňových příjmů (viz. graf č.6).

Graf č.5: Vývoj jednotlivých položek daňových příjmů v letech 2007-2011, zdroj: vlastní zpracování na základě údajů ze závěrečných účtů obce

Graf č.6: Podíl jednotlivých položek na daňových příjmech, zdroj: vlastní zpracování na základě údajů ze závěrečných účtů obce

1.2.2 Nedaňové příjmy

Nedaňové příjmy se na celkových příjmech města podílí cca šesti procenty a jsou tedy vyšší než kapitálové příjmy, ale výrazně nižší než přijaté dotace a daňové příjmy. Veškeré nedaňové příjmy může město svou činností ovlivnit.

Město disponuje následujícími nedaňovými příjmy: ¹

- nájemné bytů i nebytových prostor
- příjmy z pronájmů inženýrských sítí, pozemků, kotelen atd.
- příjmy z úroků
- vratky transferů a daní
- splátky půjček, které obec poskytla za účelem podpory místních podnikatelů a obecně prospěšných společností a v rámci účasti v dobrovolných svazcích obcí
- pokuty
- dividendy
- odvody od příspěvkových organizací (MŠ a ZŠ Hutník atd.)
- příjmy z vlastní činnosti (např. prodej publikací k 750.výročí města atd.)
- ostatní (např. v roce 2010 se získalo přes milion Kč příjmy za věcná břemena)

Nejvyšší příjmy má město dlouhodobě z nájemného za bytové a nebytové prostory (každoročně se pohybují přibližně ve výši 7 milionů Kč a v posledních letech pozvolna rostou díky zvyšování nájmu). Vysoké příjmy má město tradičně i z pokut (každoročně kolem 2 milionů Kč, ale trend je spíše klesající) a úroků. Příjmy z úroků ale vykazují klesající trend. Výjimkou je rok 2009, kdy vzrostly téměř o třetinu. Nyní se pohybují na úrovni kolem 800 tisíc Kč. Rostoucí trend (nyní na úrovni kolem 1 milionu Kč) vykazují i příjmy týkající se odpadového hospodářství podnikatelských subjektů.²

¹ Údaje ze závěrečných účtů města pro léta 2007-2011

² Údaje ze závěrečných účtů města pro léta 2007-2011

1.2.3 Kapitálové příjmy

Kapitálové příjmy v současnosti představují pouze 0,5% celkových příjmů města, dříve ale byl jejich podíl vyšší. V letech 2007-2009 se každý rok na kapitálových příjmech získalo 19 milionů Kč, dnes to je už jen 1,5 milionu. Jedná se především o jednorázové příjmy, které město svými rozhodnutími ovlivňuje. Město se snaží prodávat majetek, u kterého se mu nevyplatí s ním samostatně hospodařit, a to především proto, aby získalo potřebné vlastní zdroje. Ty se využívají na splácení závazků/dluhů z minulých let. Město nemá zpracován plán prodeje majetku, ale lze předpokládat, že vývoj bude pokračovat v nastolených trendech.

Ve zmíněných letech 2007-2009 kapitálové příjmy pocházely především z:³

- *prodeje bytů a pozemků* – nejvyšší podíl ze všech kapitálových příjmů, objevuje se pravidelně ve všech letech, ale v posledních dvou letech se částky snižují s tím jak ubývají byty k prodeji; menší částky se v průběhu let získaly i z prodeje rodinných domů, které město nechalo vystavět
- *prodeje plynárenského zařízení* – realizoval se v roce 2007, kdy tvořil významnou část kapitálových příjmů, a v menší míře i v roce 2008, poté byl prodej ukončen
- *prodeje členských podílů města v bytových domech* – podíly se odprodaly občanům, realizovalo se v roce 2007 a představovalo spíše menší částku
- *prodeje cenných papírů* – získaly se z něj spíše menší částky v letech 2009 a 2010
- *prodeje objektů společnosti InterCora*, která zde postaví bytový dům a obchodní dům Okay elektro – v roce 2009 představoval více než polovinu kapitálových příjmů, v roce 2010 už téměř 80% kapitálových příjmů, poté byl prodej ukončen
- *prodeje DHIM, HIM* – společně s prodejem bytů a pozemků jediný zdroj kapitálových příjmů v roce 2011, představuje ale spíše menší částku

1.2.4 Přijaté transfery

Přijaté transfery mají v rozpočtu města velmi výrazný podíl – představují nejvyšší část celkových příjmů (58%). Jak již bylo řečeno výše, vývoj přijatých transferů v čase je spíše kolísavý, ale v uplynulých pěti letech měly vždy největší podíl na celkových příjmech. Nejvyšší částka za tyto léta byla získána v roce 2010, kdy přijaté transfery činily přes 222 milionů Kč (tato částka byla dosažena díky prudkému zvýšení investičních transferů – viz. tabulka č.3). V současnosti jsou přijaté transfery na úrovni 189 milionů Kč.

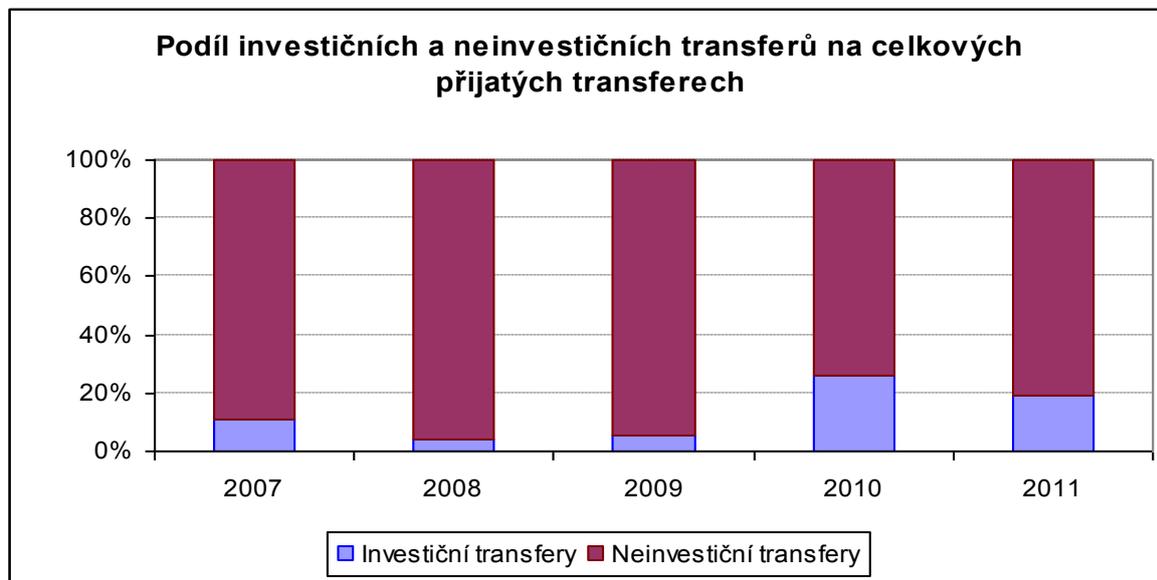
Část dotací získává město každý rok automaticky – to jsou tzv. nárokové dotace (hradí se především část nákladů spojených s výkonem školství, či státní správy). O ostatní dotace město musí žádat. Dotace jsou samozřejmě provázány s výdaji.

Při pohledu na rozložení mezi investičními a neinvestičními transfery, lze vidět, že neinvestiční transfery převyšují transfery investiční. V současnosti se investiční transfery podílejí na celkových přijatých transferech přibližně jednou pětinou, což je méně než v roce 2010, ale více než tomu bývalo v předchozích letech (viz. graf č.7). Investiční transfery jsou především jednorázové a většinou se čerpají déle než jeden kalendářní/hospodářský rok. Oproti tomu neinvestiční transfery jsou často každoročně se opakujícího se charakteru.

³ Údaje ze závěrečných účtů města pro léta 2007-2011

	2007	2008	2009	2010	2011
Investiční transfery	19 849,32	7 142,17	9 098,34	57 860,27	35 689,61
Neinvestiční transfery	155 793,54	154 253,94	157 058,75	164 391,65	153 351,38
Přijaté transfery celkem	175 642,86	161 396,11	166 157,09	222 251,92	189 040,99

Tabulka č.3: Vývoj investičních a neinvestičních transferů v letech 2007-2011, zdroj: vlastní zpracování na základě údajů ze závěrečných účtů obce

Graf č.7: Podíl investičních a neinvestičních transferů na celkových přijatých transferech v letech 2007-2011, zdroj: vlastní zpracování na základě údajů ze závěrečných účtů obce

Vývoj investičních transferů

V roce 2007 nejvýznamnější investiční transfery pocházely ze Státního fondu rozvoje bydlení, další výdaje směřovaly z kraje (a Státního fondu dopravní infrastruktury) na výstavbu cyklostezky do blízkých Kozojídek, na rozšíření tepelné soustavy atd.. Dotace na výstavbu cyklostezky pokračovaly i v následujícím roce. V tomto roce šly menší částky např. na přechody či dětská hřiště. V roce 2009 byly získány dotace na další cyklostezky od Státního fondu dopravní infrastruktury, na elektroinstalaci v místní základní škole, či na vypracování územně analytických podkladů (z Integrovaného operačního programu).

V roce 2010, kdy se výrazně zvýšily investiční transfery, patřily mezi nejvýznamnější investiční příjmy dotace z ROP na revitalizaci Bartolomějského náměstí, kde bude nová dlažba, parkovací plochy, kašna, zeleň, ale i zrekonstruovaný kostel⁴ a také dotace z ROP na výstavbu cyklostezky do Moravského Písku. Tyto projekty jsou hlavním důvodem zvýšení investičních dotací v tomto roce. Čerpání dotací na tyto projekty pokračuje i v následujícím roce. Menší částka šla v roce 2010 i na digitalizaci místního kina. V roce 2011 město obdrželo dotaci ve výši přes 10 milionů Kč (což je částka srovnatelná s částkami na zmíněné projekty z ROPu v tomto roce) na výstavbu nového přestupního terminálu. Dotace jsou v tomto roce čerpány i z Integrovaného operačního programu a menší částka jde na dopravní hřiště. Poslední dva roky se, jak je vidět z předchozího textu, začalo více uplatňovat čerpání dotací

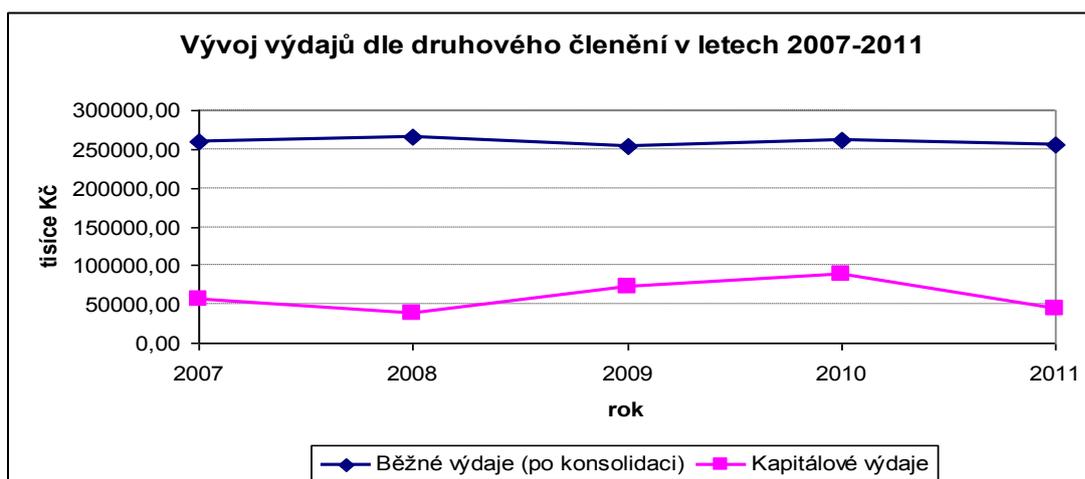
⁴ <http://www.jihovychod.cz/tiskove-centrum/napsali-o-nas/monitoring-medii-2010/> [namesti-kostel-i-kašna](#)

z EU oproti předchozím letem, kdy šly peníze především z národních zdrojů (státní rozpočet, státní fondy, kraj).

Neinvestiční transfery jsou získávány především na školství, kulturu (poměrně vysoké částky jdou pravidelně např. do knihovny, nárazově např. na různé filmové či hudební akce), aktivity týkající se sociální oblasti (např. ministerstvo práce a sociálních věcí vyplácí prostředky na sociální dávky, příspěvky na péči apod. – tyto příjmy představují nejvyšší část neinvestičních transferů), výkon státní správy (druhá nejvyšší část neinvestičních transferů), lesní hospodářství atd..

1.3 Výdaje

Nejvýznamější položkou výdajů města jsou běžné výdaje. V současnosti tvoří 85% celkových výdajů a vykazují s výjimkou roků 2009 a 2010, kdy se realizovaly větší investiční akce, mírně rostoucí trend – viz. graf č.9. Běžné výdaje si udržují poměrně konstantní vývoj, co se týče peněžních částek. Tyto výdaje se v čase často opakují. Kapitálové výdaje, představující zbývajících 15%, střídavě klesají i rostou v závislosti na realizovaných investičních akcích.

Graf č.8: Vývoj výdajů dle druhového členění v letech 2007-2011, zdroj: vlastní zpracování na základě údajů z databázi ÁRIS a ÚFIS

Graf č.9: Podíl jednotlivých tříd na celkových výdajích, zdroj: vlastní zpracování na základě údajů z databázi ÁRIS a ÚFIS

1.3.1 Běžné výdaje

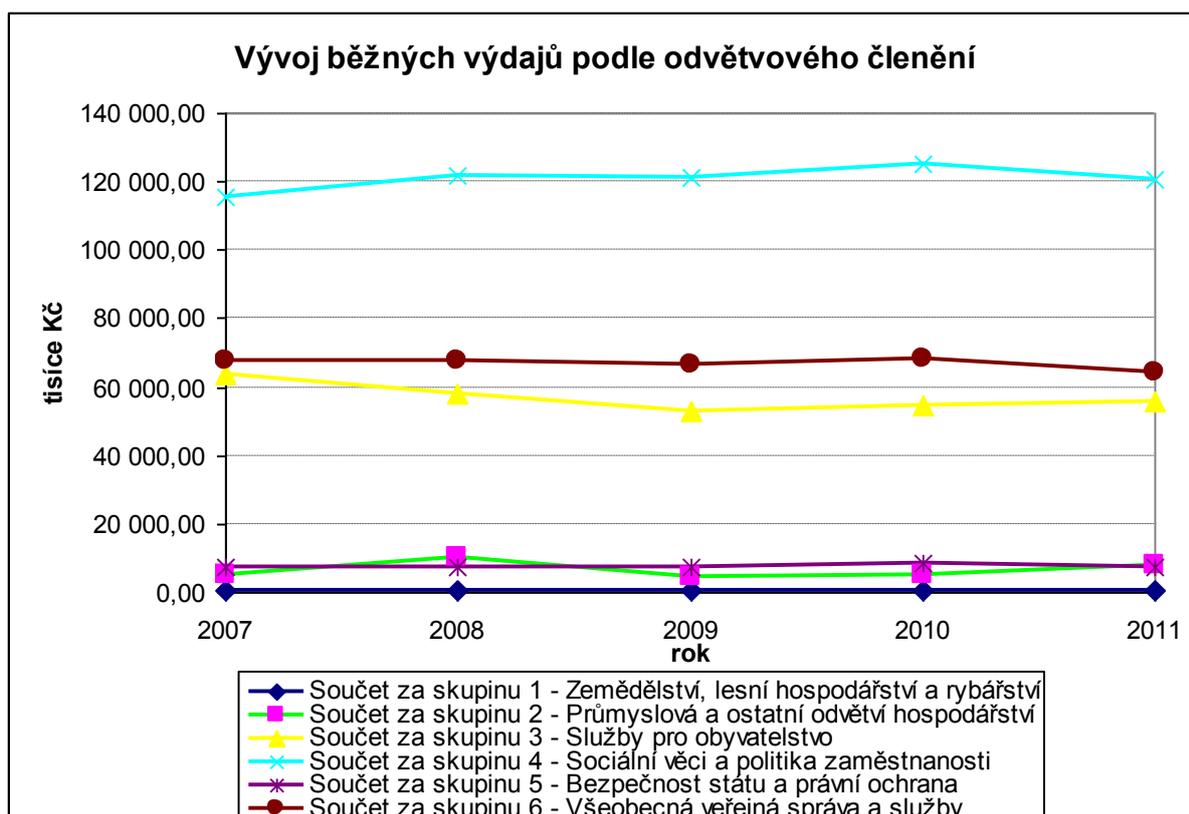
Největší podíl na běžných výdajích mají:⁵

- *sociální dávky* (oddíl 41)
Na tuto oblast jde ve všech letech nejvyšší část běžných výdajů. Projevuje se zde rostoucí trend, s výjimkou posledního roku, kdy tyto výdaje mírně poklesly a pohybují se na úrovni cca 120 milionů Kč. Sociální dávky byly zmíněny již v části práce týkající se přijatých transferů, vzhledem k tomu, že se k nim vážou – sem směřující částky jsou tedy zároveň příjmy i výdaji.
- *státní správa a samospráva* (oddíl 61)
V každém roce jde do této oblasti částka cca 56 milionů Kč. Tyto výdaje se také vážou na přijaté transfery.
- *finanční záležitosti* (oddíly 63, 36, 61 a 64)
Jedná se především o placené úroky z úvěrů a půjček, daně placené městem, finanční vypořádání atd. V posledních pěti letech se každý rok pohybovaly na úrovni přibližně 12 milionů Kč. Výjimkou je loňský rok 2011, kdy klesly na cca 8 milionů Kč, zejména díky tomu, že některé závazky již byly splaceny a ubyla tak část úroků.
- *náklady na školství* (oddíly č. 31 a v menším množství i 32)
V každém roce sem jde částka okolo 10 milionů Kč. Výjimkou je rok 2007, ve kterém do této oblasti směřovala o polovinu vyšší částka – to bylo způsobeno výměnou oken na místní základní škole. Některé náklady do této oblasti se vážou na přijaté transfery.
- *náklady na kulturu* (oddíl č. 33)
Částky směřující do této oblasti se v posledních pěti letech pohybují s většími či menšími odklony kolem 10 milionů Kč. Nejvíce peněz sem šlo v roce 2008 (11,9 milionu Kč), kdy se zvýšila částka vydávaná na úpravu zámeckého parku. Největší částky jsou dávány na městské kulturní centrum (kino, knihovna). V roce 2007 šlo poměrně dost peněz i na regeneraci městské památkové zóny. Náklady na kulturu se také částečně vážou na přijaté transfery.
- *náklady na bydlení a komunální služby* (oddíl 36)
Do této oblasti každý rok směřuje částka kolem 11 milionů Kč. Do roku 2009 vykazovaly výdaje na tuto oblast mírně rostoucí trend, od roku 2010 pak mírně klesají. Jedná se zejména o výdaje na správu a údržbu bytů a nebytových prostor, na veřejné osvětlení, pohřebnictví apod.. V roce 2010 se v rámci společnosti VESBYT, ve které má město 100% podíl (společnost zabývající se správou a údržbou nemovitostí), realizovaly poměrně velké výdaje na opravy zejména mateřské školy, nebytových prostor, ale i bytů atd.. Tyto výdaje pokračují i v následujícím roce.
- *náklady na ochranu životního prostředí* (oddíl 37)
V každém roce jde do této oblasti částka okolo 16 milionů Kč. Od roku 2010 výdaje sem velmi mírně narůstají na 17 milionů Kč. Největší částky směřují každoročně na odpadové hospodářství, údržbu zeleně a očistu města.

Pokud se podíváme na běžné výdaje na základě odvětvového členění, tak nejvyšší podíl má skupina 4 (sociální věci a politika zaměstnanosti)

Obce mohou realizovat úspory na běžných výdajích díky omezení administrativního aparátu či přísnější kontrole hospodaření svých příspěvkových organizací a poskytovatelů veřejných služeb. Růst výdajů spojený s rozhodnutími centrální vlády, údržbou majetku a povinností poskytovat základní služby stanovené zákonem ale ovlivnit nemůžou.

⁵ Údaje ze závěrečných účtů města pro léta 2007-2011

Graf č.10: Vývoj běžných výdajů podle odvětvového členění v letech 2007-2011, zdroj: vlastní zpracování na základě údajů ze závěrečných účtů obce

1.3.2 Kapitálové výdaje

Jak již bylo řečeno, kapitálové výdaje mají narozdíl od běžných výdajů kolísavý vývoj v závislosti na realizovaných investičních akcích. S výjimkou let 2009 a 2010, kdy se realizovaly investiční akce většího rozsahu (v části práce o přijatých transferech již zmíněná revitalizace Bartolomějského náměstí a výstavba několika cyklostezek) se pohybovaly na úrovni 40-50 milionů. Ve zmíněných letech 2009 a 2010 to bylo nejprve 72 milionů Kč a následně 88 milionů Kč.

Na tyto investice byly přijaty dotace, které ale nepokrývají úplně celou částku nákladů (kapitálové výdaje jsou propojeny s přijatými transfery i v předchozích letech v jiných, menších investicích). V roce 2011 se na tyto akce čerpají další dotace, ale výdaje jsou již v zanedbatelných částkách – dotace z EU se totiž získávají zpětně. V roce 2011 k nim přibyla dotace na výstavbu nového přestupního terminálu (přičemž investice do ní budou dobíhat ještě v následujícím roce), ale výdaje spojené s touto investicí se realizovaly již v roce 2010 (opět platí, že se jedná o dotace z EU, které se získávají zpětně).

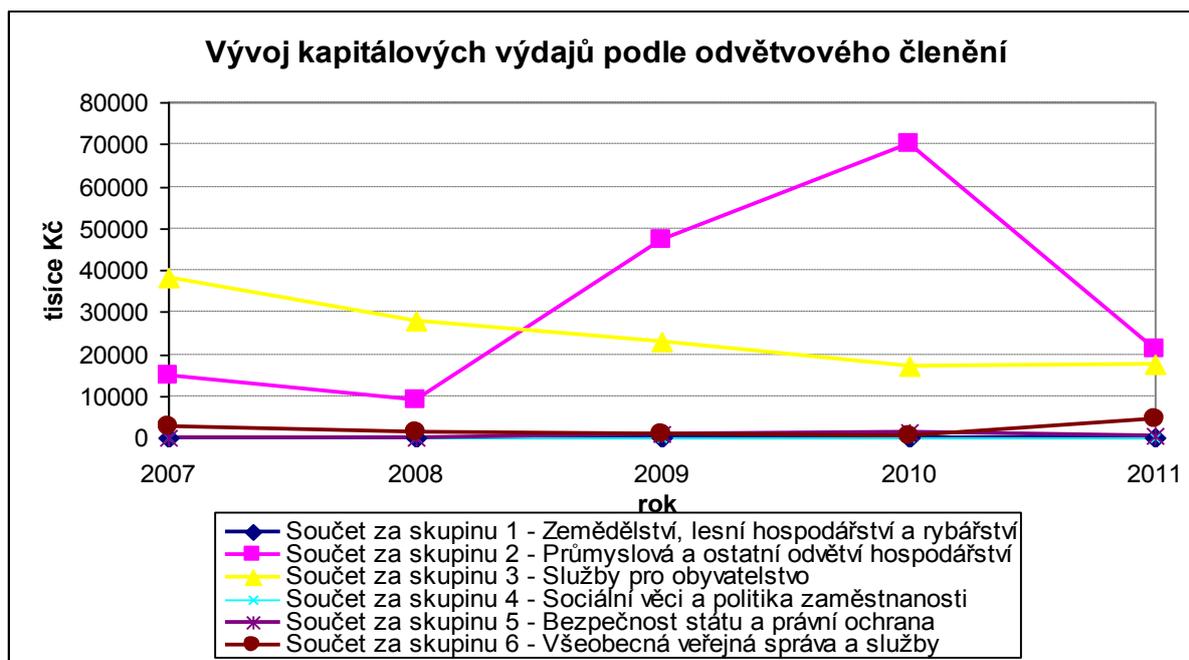
Největší podíl na kapitálových výdajích mají:⁶

- *Náklady na bydlení a komunální služby* – Tyto náklady mají od roku 2007, kdy byly ze zkoumaných pěti let nejvyšší, klesající charakter. Ve zmíněném roce 2007 se výdaje na tuto oblast realizovaly v částce 29,4 milionu Kč a šly z více než 80%

⁶ Údaje ze závěrečných účtů města pro léta 2007-2011

do bytového domu Hutník (jednalo se o výdaje na krytí skluzů z minulého roku), v řádech několika milionů se pohybují ještě výdaje na projektovou dokumentaci města. Nyní výdaje do této oblasti činí necelé 3 miliony Kč.

- *Náklady na dopravu* – Nejvyšší výdaje na dopravu se uskutečnily v letech 2009 a 2010, v souvislosti s již několikrát zmíněnými investicemi do Bartolomějského náměstí (mimo jiné nový povrch silnice atd.) a cyklostezek. V roce 2009 výdaje na dopravu činily 49,2 milionu Kč, v roce 2010 dokonce 70 milionů Kč, což představovalo téměř 80% celkových kapitálových výdajů. V ostatních letech se naproti tomu pohybovaly pouze v rozmezí 9-14 milionů Kč (v roce 2007 šla nejvyšší část na autobusové nádraží a na cyklostezky, jejichž výstavba zasáhla i do následujícího roku, ve kterém pak tvořila nejvyšší část výdajů na dopravu; v roce 2011 výdaje šly především na již zmíněný přestupní terminál).
- *Náklady na sport a tělovýchovu* – Výdaje do této oblasti byly nejvyšší v roce 2008 (13,5 milionu Kč), přičemž 90% těchto výdajů směřovalo do úprav koupaliště. Jednalo se o výdaje na krytí skluzu z minulých let – koupaliště se začalo opravovat již v roce 2006. V roce 2007 byly výdaje na tento účel taktéž nejvyšší ze všech výdajů na sport a tělovýchovu, i když se jednalo o 11 milionů nižší částku. V roce 2009 výdaje do této oblasti poklesly na cca 1 milion Kč, ale následující rok opět výrazněji vzrostly (nejvýznamější podíl měly výdaje na umělý trávník na místním fotbalovém hřišti a další rekonstrukce koupaliště) a na úrovni kolem 6 milionů Kč se držely i v roce 2011, kdy pokračovala rekonstrukce koupaliště.
- *Náklady na kulturu* – Nejvyšší výdaje do této oblasti se uskutečnily v roce 2009, kdy činily přibližně 14 milionů Kč. Do té doby a i po tomto roce ale vykazují klesající trend. V roce 2008 byly výdaje velmi nízké, nedosahovaly ani půl milionu Kč. Ve zmíněném roce 2009 nejvyšší část výdajů do této oblasti tvořila výstavba nového kulturního domu (necelých 12 milionů Kč). Tato výstavba pokračovala i v následujícím roce, ale výdaje už byly nižší (přes 2 miliony Kč). Téměř stejná částka byla v tomto roce směřována i na digitalizaci kina. V roce 2011 výdaje na kulturu činí cca 2 miliony Kč.

Graf č.11: Vývoj kapitálových výdajů podle odvětvového členění v letech 2007-2011, zdroj: vlastní zpracování na základě údajů ze závěrečných účtů obce

Z grafu č.11, který zobrazuje kapitálové výdaje v závislosti na odvětvovém členění, vidíme, že největší částky jsou dávány na skupinu 2 (Průmyslový a ostatní odvětví hospodářství) a skupinu 3 (Služby pro obyvatelstvo), přičemž výdaje na služby pro obyvatelstvo mají klesající charakter a výdaje na skupinu 2 střídavě rostou a klesají (nejvyšší nárůst v již zmíněných letech 2009 a 2010). Všechny ostatní skupiny představují pouze malé částky.

Co se týče plánů do budoucna, tak v roce 2012 se počítá s investicí do výstavby obchodního domu Kaufland.

1.4 Odhady plnění rozpočtu

Co se týče odhadů plnění rozpočtu, tak obec své příjmy a výdaje spíše podhodnocuje – skutečné plnění rozpočtu bývá vyšší než schválený rozpočet. Velmi výrazně to lze vidět u odhadů přijatých transferů, které jsou každoročně v rozpočtu mnohonásobně menší než je pak skutečnost (plnění v procentech v letech 2008-2009 dosahovalo přes 400%). Výjimku tvoří kapitálové výdaje které jsou v posledních pěti letech v rozpočtu vždy nadhodnocené a skutečnost pak bývá menší.

Jak jsou jednotlivé třídy nadhodnoceny či podhodnoceny lze vidět z následující tabulky, která ukazuje procento plnění rozpočtu. Zajímavý je rok 2011, kdy byly kapitálové příjmy plánovány ve výrazně větší výši, než tomu pak bylo ve skutečnosti (plnění rozpočtu bylo jen 3%). Důvodem bylo očekávání příjmů za turistické centrum, které se ale nerealizovaly.

Plnění v procentech	2007	2008	2009	2010	2011
Daňové příjmy	105	98	93	104	97
Nedaňové příjmy	103	110	97	98	95
Kapitálové příjmy	143	98	103	94	3
Přijaté transfery	352	409	400	289	333
Příjmy celkem	243	252	253	219	200
Běžné výdaje	260	269	284	255	260
Kapitálové výdaje	63	51	75	75	35
Výdaje celkem	112	224	228	202	187

Tabulka č.4: Procento plnění rozpočtu dle jednotlivých tříd v letech 2007-2011, zdroj: vlastní zpracování na základě údajů z databází ÁRIS a ÚFIS

Odhady týkající se financování v letech 2007 a 2008 přibližně odpovídají skutečnosti (s výjimkou nakládání s prostředky na účtě, které byly v obou letech nadhodnoceny). V roce 2009 byly splátky půjčených prostředků v rozpočtu mírně podhodnoceny a nakládání s prostředky na účtě bylo naopak o téměř polovinu nadhodnoceno. V roce 2010 a 2011 bylo financování v rozpočtu výrazně nadhodnoceno (obec nesplatila takovou částku, jako si naplánovala a vzala si menší půjčku, než jakou měla v plánu; to samé platí v roce 2011 i pro nakládání s penězi na účtě).⁷

⁷ Vychází z údajů v databázích ARIS a ÚFIS

1.5 Dluh obce

Město své aktivity financuje jak z vlastních zdrojů, tak z velké části i z cizích zdrojů. Co se týče krátkodobých závazků, ty u XY v čase kolísají, ale v posledním roce mírně vzrostly, přičemž jejich výše činí 35,3 milionu Kč (jsou to např. závazky vůči účastníkům sdružení, zaměstnancům, dodavatelům, daně atd.). Pro naše hodnocení jsou ale důležitější dlouhodobé závazky, které jsou u XY jsou představovány úvěry. Dlouhodobé závazky vykazují s výjimkou roku 2010 (kdy byly realizovány již několikrát zmíněné investiční akce) klesající charakter. V současnosti dlouhodobé závazky činí přes 84 milionů Kč. Nové úvěry a půjčky si město bere téměř každý rok, ale jak již bylo řečeno, celková výše půjčených prostředků v čase klesá.

Cizí zdroje	2007	2008	2009	2010	2011
Dlouhodobé závazky	120 510 813	117 038 900	101 303 000	109 941 122	84 175 511
Krátkodobé závazky	31 501 511	31 111 679	41 071 948	34 831 000	35 258 494

Tabulka č.5: Cizí zdroje v letech 2007-2011, zdroj: vlastní zpracování na základě údajů z rozvahy města za jednotlivé roky

Současná výše dluhu je již zmíněných 84 042 502,84 Kč, což představuje oproti předchozímu roku pokles o téměř 27 milionů Kč.⁸ Do budoucna zbývá splatit ještě 81,5 milionu Kč (většina úvěrů má splatnost do roku 2017).⁹ Město je tedy poměrně dost zadlužené a splácení se v minulosti často řešilo také novými půjčkami, což nelze hodnotit pozitivně, protože jsou s tím spojeny další úroky. Město své závazky ale poctivě splácí a tudíž se celkový dluh nenavšuje, nýbrž klesá. Kromě úvěrů se na dluhu v zanedbatelné míře podílí i leasing na automobil. Co se týče úroků, ty v roce 2011 činily 1,8 milionu Kč (viz. tabulka č.6).

Ukazatel dluhové služby nám říká kolik prostředků musí obec vynaložit na splátky svých závazků a kolik a kolik prostředků zbude na běžný provozní chod. U města Veselí nad Moravou výše dluhové služby k 31.12. 2011 činí 24,3%, což je ještě únosné.¹⁰

Číslo řádku	Název položky	Odkaz na rozpočtovou skladbu	Hodnoty dle čerpání 01-12/2011
1	daňové příjmy (po konsolidaci)	třída 1	112 752 859,03
2	nedaňové příjmy (po konsolidaci)	třída 2	21 548 280,72
3	přijaté dotace – finanční vztah	Položka 4112 + 4212	24 054 400,00
4	dluhová základna	ř. 1 + ř. 2 + ř. 3	158 355 539,75
5	Úroky	Položka 5141	1 788 299,24
6	splátky jistin a dluhopisů*	položky 8xx2 a 8xx4	36 717 794,72
7	splátky leasingu	Položka 5178	0
8	dluhová služba*	ř. 5 + ř. 6 + ř. 7	38 506 093,96
9	UKAZATEL DLUHOVÉ SLUŽBY*	ř. 8 děleno ř. 4	24,32

$$\frac{38,506,093,96}{158,355,539,75} \times 100 = 24,30 \%$$

Tabulka č.6 Ukazatel dluhové služby, zdroj: Závěrečný účet města XY za rok 2011

⁸ Monitoring hospodaření obce (součást Závěrečného účtu města za rok 2011)

⁹ <http://www.xyxy.cz/zadluzenost-2006-2017-odsouhlasene-splatky-06-2006-i-ks-zavazku-informace-dle-106/d-189467/query=zadlu%C5%BEenost&p1=5835>

¹⁰ Závěrečný účet města za rok 2011

3.13. Monitoring hospodaření obce

Č. ř.	Ukazatel	Rozpočtová skladba	Stav k 31.12.2011
1	Počet obyvatel		11 576
2	Příjem celkem (po konsolidaci) včetně dotací		324 927 343,58
3	Úroky		1 788 299,24
4	Uhrazené splátky dluhopisů a půjčených prostředků		36 717 794,72
5	Dluhová služba celkem	ř. 3 + ř. 4	38 506 093,96
6	Ukazatel dluhové služby (%)*	ř. 5/ř. 2	11,85
7	Rozvaha aktiv a pasiv		1 307 669 539,44
8	Cizí zdroje		124 458 005,14
9	Stav na bankovních účtech celkem		97 763 773,52
10	Úvěry a komunální obligace		84 042 502,84
11	Přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy		
12	Zadluženost celkem	ř. 10 + ř. 11	84 042 502,84
13	Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům (%)	ř. 8/ř. 7	9,52
14	Podíl zadluženosti na cizích zdrojích (%)	ř. 12/ř. 8	67,53
15	Cizí zdroje na jednoho obyvatele	ř. 8/ř. 1	
16	Oběžná aktiva		122 476 274,98
17	Krátkodobé závazky		35 258 494,30
18	Celková likvidita	ř. 16/ř. 17	3,47

Tabulka č.7 Monitoring hospodaření obce, převzato ze Závěrečného účtu města XY za rok 2011

1.6 Fondy obce

V současnosti jsou zřízeny následující fondy: Sociální fond, Fond rezerv a rozvoje, Fond rozvoje bydlení II (tento fond slouží na opravy po povodních), Fond rozvoje bydlení III (slouží na opravy a modernizace bytů a rodinných domů), Fond rozvoje bydlení IV (opět slouží na opravy a modernizace bytů a rodinných domů). Nejvíce peněz je v současnosti soustředěno ve fondu rezerv a rozvoje s vyšším úrokem (přes 21 milionů Kč).¹¹ Prostředky z běžného jsou převáděny na samostatné účty fondů.

¹¹ Příloha účetní závěrky Města XY za rok 2011, strana 14-15